

forbeholde mig nærmere at overveje. Jeg vil neppe i denne Samling kunne forelægge Forslag i saa Henseende, men saa meget kan jeg dog allerede nu love, at naar der fra Kommunerne, særlig vel altsaa Amtskommunerne, maatte fremkomme Ønsker om at træffe Foranstaltninger til Afhjælpning af de Savn paa dette Omraade, som der føles, ville de hos mig møde den største Velvillie. Jeg vil ingenlunde sige, at det er den eneste Vej, der bør gaas frem ad til Afhjælpning af det omtalte Savn, jeg mener ogsaa, at der kan og bør gøres mere fra Statens Side, end der ligger i dette Lovforslag; men jeg tror ganske vist, navnlig naar man henser til den finansielle Side, at man særlig og først bør have sin Opmærksomhed henvendt paa, hvad der kan gøres fra kommunal Side.

Det er med dette for Øje, jeg her udtaler mig paa Forhaand om, hvorledes Henvendelser navnlig fra amtskommunal Side kunne ventes modtagne hos mig. Det er jo en Vej, vi allerede ere inde paa; der ydes jo allerede nu af Statskassen ved Justitsministeriets Foranstaltning, paa dettes Initiativ og med Tilslutning fra Rigsdagen, paa Finansloven Statsunderstøttelse til sindssyges Ophold paa kommunale Anstalter, saa det ligger lige for at gaa videre ad denne Vej, og det vil sikkert vise sig at støde paa færre finansielle Hindringer ogsaa fra Statens Side end at gaa videre ad Statsvejen alene. Hvis man gik dertil — jeg tror, det var det ærede Medlem fra Sakskøbing (Rørdam), der omtalte det — at afhjælpe hele den tilstedeværende Trang til en 10—1200 Pladser ved at udvide de bestaaende Statsanstalter eller Opførelsen af én eller flere nye Statsanstalter, vil det altsaa, naar vi lægge til Grund for Beregningen de 5,000 Kr. pr. Seng, som man gaar ud fra paa dette Forslag, betyde en Sum af 5—6 Mill. Kr. eller mere alene til Anlæg. Det er navnlig i disse Tider en saa betydelig Sum, at vi vilde komme til at vente for længe, hvis vi indskrænkede os til denne Udvej. De øvrige Spørgsmaal, som ere blevne fremhævede, navnlig ogsaa det af det ærede Medlem fra Sakskøbing nævnte Spørgsmaal om en Tilbygning til Rigshospitalet som Afhjælpning af en Del af Trangen, skulle blive Genstand for nærmere Overvejelse; for det sidste Spørgsmaals Vedkommende maa jeg forhandle med Kultusministeren, men jeg skal nævne det for ham.

Lange: Da jeg siden Mødet i Torsdags underhaanden har faaet Besvarelse af det Spørgsmaal, jeg stillede, skal jeg frafalde Ordet.

Rørdam: Jeg takker den højtærede Justitsminister, fordi han vil tage det Spørgsmaal under Overvejelse at opføre en ny Bygning i Tilslutning til Rigshospitalet som en Klinik for Nerve- og Sindssyge. Jeg tror, det er en af de Veje, man kan komme ud, og som hjælper en hel Del straks. Der er nemlig, som jeg pointerede i forrige Møde, ingen som helst Tvivl om, at en saadan Bygning maa til; hvis Studenterne skulle have den Undervisning, de bør have, kunne de i Virkeligheden kun faa den et saadant Sted. Saaledes som Forholdene ere nu, faa de den pr. Velvillie paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, men det er jo et Forhold, som ikke kan finde Sted i Længden, navnlig efter at Staten har bygget et saa stort Undervisningshospital. Jeg tror, det vilde være ganske overordentlig heldigt, hvis den højtærede Justitsminister vil tage dette under meget alvorlig Overvejelse og snart skride til en saadan Foranstaltning, selvfølgelig i Forbindelse med den højtærede Kultusminister, under hvem dette jo ligger. Det er en Foranstaltning, der alligevel skal træffes, saa man kan lige saa godt træffe den med det samme. Der vil jo derigennem skaffes en hel Del Pladser.

Jeg vil ogsaa tro, at den anden Foranstaltning, jeg anbefalede, at Staten overtog en eller flere af de kommunale Anstalter, vilde være en særdeles god Foranstaltning. Forholdene ere nu i Øjeblikket saa fortvivlede, som de vel kunne være, saa noget maa der gøres. Jeg har her liggende for mig nogle Blade, hvori der staar en Beretning fra en Mand med Navns Underskrift, som skildrer, hvorledes man ude i Nordsjælland en Tid lang har indespærret en sindssyg Karl i en Vognport, hvor der var mørkt og koldt, fordi man intet andet Sted havde at anbringe ham. Han døde saa efter kort Tids Forløb; hvorvidt hans Død er medført ved, at han var indespærret, skal jeg ikke udtale mig om, men Sandsynligheden kunde jo tale for det. Naar saadanne Forhold finde Sted, at man ude paa Landet er nødt til at indespærre de sindssyge i Vognporte og andre Steder, hvor man nu kan have dem, maa man jo sige, at der er stor Trang til, at der gøres noget, og at det er Forhold, som ikke kunne vente. Jeg vilde betragte det som